

Iskrska vrsta četrtik in valja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 52 dni, pol leta 16 dni, četrti leta 8 dni. Izven Jugoslavije 56 dni. Naročnine se pošiljajo na upravnništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta 5. Ljudje se dopisujejo do odgovora. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon Interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-30 din.

Poštnina plačana v gotovini.

# SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vrača. Upravičeno sprejema naročnine, inserate in redomacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratno ogledanje primerov popusti. Nezaprikljene reklamacije so poštinske prošnje. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.433. Telefon Interurban št. 113.

36. številka

MARIBOR, dne 4. septembra 1924.

58. letnik.

## Vrnitev k zakonitosti.

Vlada je ustavila parcelacijo ali kosanje pokrajin in za Hrvatsko je zopet uvedla pokrajinsko upravo. Njeni nasprotniki ter pristaši Pašiča in Pribičevića vpijejo sedaj, da je to kruto teptanje zakonov, ustave in vseh temeljev države. Koliko ima to vpitje in zgražanje na sebi, pa nam vsem postane jasno že tedaj, če se spomnimo, kaj je Pašič-Pribičevićeva družba, dokler je bila na krmilu, že vse uganjala pod imenom ustave in ustavnosti.

Kako se je vidovdanska ustava sprejela, sedaj ni treba ponovno razlagati, zadostuje, da pribijemo samo to, da se pod Pašič-Pribičevićovo vlado od vsega tega, kar je z ustavo v zvezi, ni niti ena četrtina izvedla. Celo vidovdanska ustava dopušča in prizna nekaj samouprave, a o samoupravi pod prejšnjim režimom ni bilo govora niti v Srbiji, kaj šele pri nas. Voditelji prejšnjega režima so skušali zgraditi hišo od strehe navzdol, državo pa od ministrstev navzdol. V svojih pisarnah so hoteli imeti združene vse zadeve iz cele države in zato so uničevali po vrsti vse samouprave, od občinske do okrajne, od okrajne do pokrajinske, da bi se tako v vseh zadevah reševalo edino le v Beogradu po predlogih in sklepih zaupnikov Pašič-Pribičevićeve stranke.

Za razdelitev na oblasti in za uvedbo nove centralistične uprave bi bila potrebna izvedba raznih zakonov. Za vse to pa se Pašič in Pribičević nista brigala in ko sta hotela kar cele mesece vladati brez parlamenta, je jasno, da jima je bila temeljna in neobhodno potrebna podlaga za novo upravo deveta briga. Silno škodljive posledice seveda niso izostale. Odstranili vse, kar je poslovalo od poprej, a pri tem ne misliti na vsaj približno tako dobro in sposobno nadomestilo, je pravi zločin nad državo, v politiki pa prav neumna in nerodna poteza, ki mora pripeljati do kraha. Pašič in Pribičević sta postavljala velike župane kar na slepo, nista se pa brigala, da bi novim oblastnim in upravnim činilcem določila delokrog, nihče ni vedel, kam spada ta, kam spada ona zadeva, kdo lahko to reši, kdo čno, nastal je strahovit poslovni nered, režimovcem pa je bilo to vseeno, samo da so našli za svoje ljudi v novi upravi dovolj od narodnega denarja plačanih službenih mest in da so jim ti ljudje, zlorablajoč svojo oblast, lahko igrali vlogo strankarskih zaupnikov in priganjačev. Če bi Pašič-Pribičevićeva vlada še par mesecev ostala na krmilu, bi nastal tak nered, da bi se sploh ne moglo več naprej.

Nova vlada si je postavila za nalogo, uvesti redno in pošteno upravo in ko je to izjavila tudi v svoji nastopni izjavi, je lahko vsakdo pričakoval, da bo prej kot prej ustavila zmedo in anarhijo, ki sta jo začela uvajati Pašič in Pribičević. Ravno radi države, uprave, reda, poštenosti in zakonitosti je vlada sedaj ustavila parcelacijo ter po-

vrnila stanje, ki je bilo poprej, predno je začelo divjanje Pašič-Pribičevićevih oblastnikov. Ti nimajo danes nobene pravice očitati vladi, da krši že uvedene zakone. Pašič-Pribičevićevi družbi je bila ustava z vsemi svojimi določili samo strankarski kapital. Pašič je s parcelacijo Slovincem in Hrvatom vedno tako grozil, da je z razdelitvijo tudi pripravil, parcelacijo tudi odgoditi ali celo spregledati, če bi hoteli slovenski in hrvatski voditelji podpreti njegovo vlado. Tudi to ne drži, da bi bila vzpostavljena hrvatske pokrajinske oblasti od strani vlade protiusluga Radičevići stranki za podporo. Podpredsednik HRSS, poslanec Predavac, je tozadevno izjavil: Mi prav nič ne zahtevamo. Vlada je to storila po svoji volji in razumu, ker razmere boljše pozna, kot njena prednica in je takoj sama uvidela, da je odprava pokrajinskega oddelka tako dolgo nemogoča, dokler niso za poslovanje oblasti sprejeti potrebni zakoni. Teh je pa mnogo. Prejšnja vlada se za vse te zakone kot predpogoje oblastne razdelitve ni brigala in tako se danes ne more govoriti o kršitvi zakonov od strani Davidovičeve vlade, ampak samo o nezakonitosti Pašič-Pribičevićeve oblastne dobe.

Proti delu nove vlade laži in hujskarije ne bodo zalegle. Po vseh delih države že sedaj v kratkem času spoznava narod, da je to res vlada reda in zakonitosti, poštenosti in sporazuma. Za vlado je poleg strahu korupcionistov najboljšje priporočilo tudi to, da ji nasprotniki v svoji onemogli jezi očitajo razne stvari, katere so poprej sami počenjali in so se za njihimi še celo hvalili. Ko smo se pet let borili proti nasilju in nezakonitosti, smo videli, da sta Pašič in Pribičević polagala največje nade na nastop svojih oboroženih pristašev. Pod krinko obrambe naroda in države, pod krinko varstva kralja in monarhije, so organizirali prvaki prejšnjega režima svoje čete, ki so imele nalogo, po navodilih strahovati prebivalstvo ter z nasiljem pomagati stranki do zmage. Z organiziranjem oboroženih in nasilnih tolpe je Pašič-Pribičevićeva družba najjasnejše pokazala, koliko ji je do zakonov in do pravice. Danes, ko nova poštena vlada uvaja stanje, ki je bilo v državi pred tem divjaškim razmahom, je podano tudi najboljšje jamstvo, da nasilna in krivična politika nikdar več ne pride do veljave.

## Odpis zemljiškega davka vsled ujme.

Kakor vse kaže, bodo letos posestniki zelo slabo odrezali. Silje je uničila do polovice rja, vinograde pa peronospora in plesnoba (oidij), kar je pa še ostalo, je v mesecu avgustu ponekod že po dvakrat potolkla toča.

Zaman je popraševal svoje knjige, zaman je zrl čez sinje morje, ki se je raztezalo ob vznožju koče, roke so se mu dvignile in se hrepeneče prožile ven na morje, kot bi od tam pričakoval odgovora, rešitve iz svojih mučnih misli.

Zalosten je klonil glavo in šel na lov, da bi se raztresel in razvedril.

Pa prišel je dan, ki mu je prinesel rešitev in odgovor na mučna vprašanja sem čez daljno morje.

### XIII.

Kako se je Claytonov sin prvikrat srečal z belimi ljudmi.

Pozno proti poldnevu se je vračal tistega usodnega dne Trzan domov.

Se pred zoro je odšel na lov daleč v džunglo. Slabo je spal, nemiren je bil, čudne misli so ga nadlegovale. V lovu in naporih in nevarnostih pragozda si je iskal utehe.

Svež na telesu in potolažene dobre volje je hitel proti obrežju.

Džungla se je zredčila, lahko je skočil z vej, s prožnim kopykom se je bližal robu gozda. Njegove oči, žejne sinjega morja, so hrepeneče objele brezkončno gladino.

Pa kakor ukopan je obstal.

Morje, njegovo morje, ki ga je bil vajen da je ležalo pred njim dneve in leta tiho, samotno, prazno, to morje danes ni bilo več samotno.

Čuden, nenavaden prizor so zazrle njegove oči.

Na mirnih valovih zunaj pred obrežjem se je rahlo zibala velikanska stavba in ob obali zalival je ležal čoln.

Pa najboljši ga je prevzelo in osupnilo nekaj druga.

Posestniki gledajo tedaj upravičeno z največjo skrbjo v bodočnost, kajti kupovati so bodo morali živeti in s čim bodo poravnali neznosno visoke davke, če ni ničesar prodati in ni nobene pomoči od države ter popusta pri davkih.

Ker prihaja na tajništvo SLS posebno radi odpisa zemljiškega davka nebroj vprašanj za pojasnila, kaj in kako je postopati, da bi se vsaj v tem oziru nekaj doseglo, sporočamo sledeče:

Za odpis zemljarine vsled različnih vremenskih nezdol je še veljavna cesarska naredba z dne 16. marca 1917 drž. zak. št. 124 in izvršilna naredba bivšega fin. ministrstva z dne 25. decembra 1917 drž. zak. št. 516.

Po tej naredbi je treba tekom osem dni, potem ko se je poškodba zgodila ali spoznala, to javiti pristojnemu davčnemu oblastvu. Če se osem dnevni rok zamudi, se prijavo radi prekoračenja roka zavrne. V tej izjavi je navesti dan in kakovost poškodbe na pr. toča, povodenj, ogenj, peronospora, plesnoba rja itd. in če mogoče poškodovane parcele; če pa teh ni mogoče navesti, pa vsaj davčne občine in število posestne pole, kje se nahaja poškodovano polje. Tako je prijaviti med letom vsako poškodbo, kajti pri odpisu davka se ozira le na prijavljeno poškodbo.

Ko se spravijo jeseni vsi pridelki pod streho ali najdalje do 31. decembra istega leta se pa mora potem prositi za odpis davka ter navesti natanko pregled o vseh pridelkih celokupnega posestva (izvzeti so le gozdi).

To se naredi tako: Če se je letos na primer prijavilo med letom škodo po rji na silju (pšenici, rži, ječmenu, ovsu) in krompirju, nadalje škodo vsled peronospore in plesnobe v vinogradih in poškodbo po dvakratni toči v avgustu, potem je izkazati v prošnji za odpis davka:

A) Koliko meterskih stotov ali kilogramov in v kakšni vrednosti (dnevna cena) bi se pridelalo 1. pšenice, 2. rži, 3. ječmena, 4. ovsa, 5. krompirja, 6. koruze, 7. fižola, 8. zelja, 9. repe in korenja, 10. ajde, 11. vina, 12. sadja, 13. sena in otave, 14. slame itd., če bi ne bilo prizadejanih nezdol in

B) koliko meterskih stotov ali kilogramov ter v kakšni vrednosti (dnevna cena) se je dejanski pridelalo, in C) koliko znaša torej izpad, to je pričakovani manj dejanski pridelok celokupnega posestva. (A—B).

Če ta izpad znaša vsaj 25 odstot., potem se odpiše zemljiški davek, sicer pa ne. Čim višji je izpad, tem višji je odpis davka.

Ker je vsako prijavo posameznika kolekovati z 25 D (vloga 5 D in rešitev 20 D), je najbolje, da prijavi vsaki posestnik škodo pri županu in da isti potem skupno prijavi vse prizadete posestnike davčnemu oblastvu. V tem slučaju velja župan kot zastopnik vseh soobčanov in zadostuje za vse skupaj kolek 25 D.

Ljudje, — da, beli ljudje so hodili na obali, od čolna k njegovi koči in spet nazaj.

Za Trzana ni bilo nobenega dvoma, da so to beli ljudje, ljudje njegovega rodu in plemena. Prav take je videl na slikah v svojih knjigah.

Sreč mu je burno udarilo. Pohitel bi ven k njim, jih pozdravil. Končno vendar je našel svoje ljudi.

Pa nekaj ga je zadržalo.

Trzana je vzgojila narava, dvajset let je preživel med divjimi živalmi in se učil od njih. In živali pragozda so previdne, boječe.

Trzan ni pohitel med bele ljudi.

Sklonil se je, previdno, oprezno je lezel na rob gozda. Tam je skočil v veje gostega orjaka, čakal in opazoval.

Deset mož je štela družba belih ljudi. Temnih, zagorelih obrazov so bili, divje so gledali, robato so se obnašali. Zbrali so se pri čolnu, kričavo so govorili, kričili z rokami in stiskali pesti.

Sedaj je eden izmed njih, pritlikavec hudobnega obraza, položil roko na ramo svojemu tovarišu, velikemu, močnemu človeku, s katerim se je družba že ves čas pripravala in prepekala.

Pritlikavec je pokazal s prstom proti gozdu in nekaj pripovedoval. Tovariš se je obrnil in pogledal.

Tedaj je pritlikavec potegnil skrit samokres in ustrelil tovariša v hrbet.

Velikan je vrgel roke kvišku, kolena so se mu zašibila, sesedel se je in mrtev padel po tleh.

Prvikrat v življenju je čul Trzan strel. Čudil se je sicer, pa njegovi zdravi, močni živci se niso niti najmanj stresli ali vznemirili.

Pač pa ga je hudo vznemirilo obnašanje belih ljudi. Nevoljna guba se mu je nabrala na čelu, ves se je zamislil. Dobro da se ni vdal prvemu čuvstvu in da ni

## Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

33

Lepe, vitke, postave je bil, pa silna moč je počivala v njegovih zdravih, krepko razvitih udih. Krog vratu je nosil zlato verižico z diamantnim naveskom, na hrbtu mu je visel lok in tulj s puščicami, čez ramo je imel v rahlih kolobarjih ovito svojo vrvo z letečo zanko in za pasom mu je tičal v usnjati nožnici ostri očetov nož. Tudi dolgo okovano sulico je nosil seboj, kadar je mislil, da jo bo potreboval.

Iz njegovega plemenitega, odkritega, moško lepega obraza je govorila razumnost in duhovitost, v njegovih rjavih, velikih očeh je sijala bistroumnost in neustrahšenost, pa tudi dobrosrčnost, da, ženska mehkoča in nežnost.

Pa vsega tega se Trzan ni zavedal. Saj ni imel nikogar, ki bi mu bil povedal, kak lep, mlad junak da je, poosebljena zdrava, nepokvarjena mladost in svežost.

Le tega se je zavedal, da je človek in da mora živeti kakor živijo ljudje, ki jih je poznal iz knjig. Vkljub vsem svojim izrednim telesnim in duševnim lastnostim je bil skromnega, krotkega, miroljubnega, da, mehkega značaja in kakor pri vseh ljudeh, ki živijo v tesni zvezi z naravo, je bil tudi pri njem zelo razvit čut za poštenost, pravičnost in dobrosrčnost.

Srečno, mirno, zadovoljno je živel.

Pa prišli so tudi dnevi, ko je bil zamišljen in otožen.

Čudna, bolesta vprašanja so ga tedaj vznemirjala. Neznano koprnenje mu je polnilo dušo. Pa ni si vedel dati odgovora.

Ker se je rjo na silju še le sedaj ob mlattivi spoznalo in se mlatev še le sedaj vrši, se mora to poškodbo, če se prijavi sedaj, še smatrati za pravočasno prijaviteljno in zato se priporoča, da javijo vsa županstva, kjer je bila toča, hkrati tudi rjo, kajti le v tem slučaju bode odpis zemljarine skoraj siguran.

Izrečno se opozori na to, da če se ne vložijo po spravi vseh pridelkov odnosno najdalje do konca leta prošnje za odpis davka in izkaza o izpadu pridelkov, da se potem o prej prijavljenem naznanilo poškodbe sploh ne uraduje.

Na nekatera vprašanja, če bi ne kazalo podvzeti korakov, da bi se upoštevalo pri odmeri dohodnine letošnje poškodbo po toči pri vinogradih, pripomnimo, da se bode to poškodbo upoštevalo še le pri odmeri dohodnine za leto 1925. Ker pa mora vsak vinogradnik svoj pridelek itak finančni kontroli prijaviti in si preskrbi te podatke davčno oblastvo vsako leto od tega urada, bi bila kakšna ocenitev škode sedaj v to svrhu brezpomembna.

## Pogled v bodočnost našega vinarstva.

Čas po bliskovito hiti in ž njim se z enako mrzlično naglico spreminja način našega življenja. S strahom gledamo v prihodnost, če pomislimo, kako nestalni in brezpomembni smo na svetu. Novotarije prihajajo v poštev, dočim se staro in nepraktično zametuje, ali vsaj pod pritiskom zahtev modernega življenja polagoma opušta. Priprosto kmečko ljudstvo je navadno najbolj staromodno. Pri njem je vsaka novotarija neumnost in zategadelj se prav rado s spoštovanjem spominja del svojih pradedov, četudi so bila brez posebne praktične vrednosti. Toda čas prehiti vsakogar, ki ne računa z njegovim tokom in mi se nehote moramo oprijemati novih življenjskih smernic ter prepuščati zastarelosti samo še spominu, če hočemo voditi uspešen boj za svojo existenco.

Izkušnje svetovne vojne nas zlasti uče, kolikega pomena je napredno gospodarstvo. Zelo važen odlomek našega kmetijskega gospodarstva pa tvori že od pamti-veka vinarstvo. In zopet je svetovna vojna, ki s politično pregrupacijo državnih tvorb in s svojim carinskim razmejevanjem ustvarila položaj, ki je spravljal naše vinarstvo popolnoma iz ravnotežja. Vsak slovenski vinogradnik danes že zna, da stoji naše vinarstvo pred popolnim preobratom. To spričuje v zadostni meri vinska kriza, ki je nastala vsled spremembe razmer v ožjem (domačem) pa tudi v širšem (prekomejnem) gospodarstvu. Nahajamo se že dalje časa v nadprodukciji vina in svetovnem konkurenčnem boju, ki žuga strmoglaviti našega vinogradnika v gospodarsko propast. Zategadelj je treba temeljito premisliti sedanji težavni položaj in pretehtati vse možnosti našega vinarstva v bodoče, da se moremo obvarovati pred pretečo katastrofo. Obračunajmo torej z dosedanjo metodo starega vinarstva, ki se je izživel ter krenimo na pot v novo vinarstvo, ki bo prikrojeno novim razmeram.

Za obstoj našega vinarstva v bodočnosti je potrebno dvoje in sicer: povoljna rešitev vprašanja nadprodukcije in uspešno kljubovanje konkurenci. Glede vprašanja nadprodukcije naletimo na velike težave. Dejstvo je,

nepremišljeno skočil iz gozda v pozdrav belim rojakom —

Taki so torej beli ljudje, je pomišljal. Drug drugega ubijajo na vsem lepem —! Prav nič se ne ločijo od krvi željnih črncev! In mnogo slabši so ko divje živali, ljudobnejši ko Sabora ali pa Kršak —

Zamišljen je gledal Trzan družbo belokožih ljudi.

Za trenutek so molče in osupli stali ter gledali mrtvega velikana in pritlikavca poleg njega.

Nato pa je eden izmed njih potrepil pritlikavca po plečih, vsi so se zasmejali, mnogo so govorili, prepira pa ni bilo več med njimi.

Po dolgem besedičenju in krilenju z rokami so šli na obal, spravili čolna v vodo, poskakali vanj in Trzan je v nemem čudenju gledal, kako so gladko plavali po morju ven k velikim stavbi.

Poznal je vse te reči. Velika hiša zunaj na morju je bila »ladja«. Koliko lepega je o ladjah bral v knjigah in kako si je želel, da bi kedaj ladja prišla sem čez morje k njemu! Šel bi nanjo in se odpeljal čez morje v svet, kjer živijo beli ljudje —

In ladja je res prišla —. Trzanovo hrepenenje po daljnem, belem svetu pa so čudne, nemirne misli tlačile k tlom. Nezadovoljen je gledal za čolnom.

Pristal je ob ladji, ljudje na krovu — Trzan jih je dobro videl, kako so letali sem ter tja — so vrgli vrvi in vsa družba je drug za drugim zlezla kvišku.

Tedaj je Trzan skočil z drevesa, počenil in po vseh štirih pohitel h koči. Zbal se je, da mu niso kje odnesli njegovih zakladov.

Previdno, da ga niso mogli videti z ladje, se je približal vratom. Odrpta so bila, smuknil je v kočo.

da pridelamo več vina, kakor ga moremo sami konsumirati, na zunanji trg pa pri sedanjih visokih prevoznih tarifnih ni misliti. Da rešimo to kočljivo vprašanje je treba vpoštevati sledeče:

Pri nas je mnogo vinogradov s slabimi sortami in legami. Ti vinogradi se vsled nadprodukcije vina in velike konkurence ne morejo več izplačevati; razen tega škodujejo obstoju vinogradov z izvrstnimi sortami in primernimi legami. Zato bi bilo v interesu naprednega vinogradništva nujno potrebno, da se manj vredni vinogradi opuste in na njih mesta nasadi sadno drevje. Sadjarstvo ima v naši ožji domovini gotovo sijajno bodočnost vsled izredno ugodnih podnebnih vplivov. — Mesto neuspešnega vinogradništva se ločimo raje plodonosnega sadjarstva. Sicer pa se dajo sadni kompleksi poleg proizvodnje sadja izkoristiti tudi s pridelovanjem sladkega sena, ki je za povzdigo živinoreje eminentne važnosti.

Z opustitvijo neprimernih vinogradov bi torej najlažje zatrli vinsko nadprodukcijo. Vrhu tega je treba uspešnega tekmovalja z drugimi nežlahtnimi vini, ki se ponujajo na vinskih tržiščih po zelo nizkih cenah. Znano je, da stane pridelovanje vina na bivšem Stajerskem veliko več, kot na primer v Banatu, Dalmaciji, Italiji, Franciji in drugod, kjer obstojajo za vinorejo ugodnejše vremenske razmere. Temu primerno bi moralo biti naše vino dražje. Draga vina pa morajo biti seveda izborne kakovosti, ki prenese lažje večje pridelovalne stroške.

Na svetovnem vinskem trgu bomo potemtakem uspešno tekmovali samo z našimi najfinejšimi vini. Posestniki prvovrstnih vinogradov pri nas na Slovenskem bodo na ta način lahko mirne duše pričakovali prihodnjih dni. Oni bodo pridelali finejša vina kot njih sosedje ter si na ta način osvojili svetovna vinska tržišča, kajti staroznana štajerska buketna vina, četudi draga, bodo vedno visoko čislana in našla dovolj odjemalcev. Samo s produkcijo najfinejših kvalitetnih vin je torej zagotovljen obstoj našega vinarstva.

Ivan Štampar, kletar, Maribor.



**Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“**  
prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schicht-ovim milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Res —! Ni se bal zaman.

Hudo so gospodarili beli neznanci po koči. Knjige, papirji, svinčniki, vse je ležalo razmetano po tleh. Njegovo orožje, ki si ga je tekom časa nanosil vkup, so mu pobrali s sten, deloma polomili in pometali v kot.

Jeza ga je pograbila, brazgotina na čelu se mu je nabreklihla, vsa kri mu je šinila v glavo.

Hipoma se spomne največje svoje dragocenosti.

Skočil je k omari in iskal po predalu.

Ah —! Zadovoljen si je oddahnil. Pločevinasta škatlja je bila še na svojem mestu. Brž jo je vzel iz predala in odprl.

Obledela slika prijaznega mladega moža in drobno popisana knjiga, ki je ni znal brati, vse je na veliko veselje našel še nedotaknjeno in nepokvarjeno.

Še je pomišljeval, kam bi shranil te svoje najdržaje reči, ko mu udari na uho nenavaden hrup.

Skočil je k oknu.

Drug čoln so spuščali v morje poleg tistega, ki je že ležal ob ladji. Ljudje so plezali s krova po vrvi in se spuščali v čoln.

Kaj nameravajo —? Ali bodo v večjem številu prišli na suho —?

Koj nato je videl, kako so spuščali po vrveh zaboje, svežnje in druge reči ter jih nakladali v čolne.

Prišli bodo nazaj —! Morebiti se naselijo v njegovi koči?

Trzan je pograbil kos papirja in svinčnik ter je v velikih tiskanih črkah, kakor se jih je naučil iz knjig, nekaj napisal na listek. Z žebli je pritrdil listek na vrata, pograbil svojo pločevinasto škatljo, sulice, loke in

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

otvorila je 30. avg. t. l. svojo podružnico v novem bančnem posloju pred frančiškansko cerkvijo v ALEKSANDROVI CESTI 6 V MARIBORU

V novi podružnici bodo cenj. občinstvu na razpolago vse reči kakor v stari trgovini na Koroški cesti št. 5. Knjige se bodo dobile od zdaj naprej SAMO V PODRUŽNICI.

Vse druge reči pa, kakor papir, tiskovine, šolske in uradne potrebščine, molitveniki, devocionalije, trgovske knjige itd. se bodo tudi z naprej še dobile V STARI TRGOVINI NA KOROŠKI CESTI 5.

Nas prav iskreno veseli to razširjenje trgovskega podjetja Cirilove tiskarne, ki je dozdej že okrog 35 let v najhujših dnevih zvesto spremljala in bodrila naše ljudstvo ter si s tem pridobila nemajno zaupanje prebivalstva. Novo podružnico kakor tudi staro podjetje Cirilove tiskarne vsakomur najtopleje priporočamo.

## Prireditve.

Sadjarstva in vrtnarska podružnica v Šmartnem ob Paki priredi v času od 5. do 8. oktobra t. l. sadjarsko razstavo v večjem obsegu. Zanimanje za njo je že danes vsestransko. Razstava v kraju, v katerega okolici se pridelava v srednje dobrih sadnih letinah nad 100 vagonov najboljšega in najfinejšega sortiranega sadja, je za kupce in za prodajalce velikega gospodarskega pomena. Ker je prirejena poleg tega v kraju tik postaje savinjske železnice Rečica ob Paki, si obetajo prireditelji ugoden uspeh, ki bo koristil pospešanju te eminentno važne gospodarske panoge. Opozorjamo interesente, da ne zamude ugodne prilike v nakup večjih, a tudi manjših množin našega svetovnoznane sadja, ker imamo posebno letos obilo zlahtnega pridelka. Slavnostna otvoritev razstave je v nedeljo, dne 5. oktobra t. l. dopoldan.

Sv. Rupert v Slov. gor. Orlovska srenja Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 14. septembra t. l. popoldne po večernicah ob 3. uri pri Sv. Rupertu v Slov. gor.

## Pravo

**Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“**  
prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schicht-ovim milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

puščice, kolikor jih je mogel nesti, šinil skozi vrata in izginil v gozd.

Čolna sta medtem odplula na obrežje, polna do roba.

Kakih dvajset ljudi je stopilo na suho, ko sta se čolna ustavila na drobnem, srebrnobelem pesku.

Pa kako različni so bili ti ljudje!

Večina jih je bila močnarjev, robati ljudje, hudobnih obrazov. Videti jim je bilo, da so izvržek človeštva, brezsrčni, krvoločni, pripravljeni za vsako hudobijo.

Med njimi pa je bilo petero ljudi, ki so se zelo ločili, po zunanosti in po obnašanju, od sirovih močnarjev.

Eden je bil star gospod z dolgimi belimi lasmi in velikimi očali. Suhlat je bil, ozkih pleč, črno dolgo sukno je nosil, ki mu je nerodno visela na telesu, pa je bila sicer snažna in neomadeževana. Na glavi je imel visok, svetel klobuk, ki se mu je zelo čudno podajal tukaj na robu afriške džungle.

Drugi je stopil na breg mlad, vitek človek v beli športni obleki. Za njim je prišel spet postaran človek z visokim čelom in nemirnim, razburjenim obnašanjem.

Za njima je nerodno ležala na suho debela postarana ženska v široki pisani obleki; njene velike, plašne oči so v nemirnem strahu gledale divjo džunglo, še v večji grozi pa preklinjajočo družbo močnarjev; ki so vlačili na suho zaboje in svežnje in drugo prtljago.

Zadnja je stopila na suho nežna, vitka, devetnajstletna deklica. Mladi človek v športni obleki ji je pri tem uslužno pomagal.

Molče je stopala pisana družba proti koči. Močnarji so šli naprej in nosili prtljago. Nihče ni zinil besedice, videti je bilo, da so se že prej vse domenili.

(Dalje prihodnjt).